

ДІТКОВСЬКА О. А.

Хмельницький національний університет

<https://orcid.org/0000-0001-5608-2103>e-mail: ditkovskao@khmnu.edu.ua

ЛУЩЕВСЬКА О. М.

Хмельницький національний університет

<https://orcid.org/0000-0003-2689-798X>e-mail: lushchevskao@khmnu.edu.ua

БУХАНЦОВА Л. В.

Хмельницький національний університет

<https://orcid.org/0000-0003-3452-4593>e-mail: bukhantsovaliu@khmnu.edu.ua

КЕЙП: ІСТОРИЧНЕ МИНУЛЕ ТА МОДНА СУЧАСНІСТЬ

В роботі проведено дослідження історичних та сучасних моделей жіночого плечового одягу типу кейп, що має багатовікову історію та є модним трендом сучасності. Проведено ретроспективний аналіз видів, форми та різноманіття оздоблення кейп за період з 1750-х до початку 1900-х років. Встановлено, що за свою історію з простої накидки із грубого сукна чи вовни з кінця XVIII ст. кейп, окрім прямого призначення оберігати від холоду, почав виконувати ще й естетично-інформаційну функцію, оскільки отримав статус елемента гардеробу знаті та багатих верств населення. Враховуючи надзвичайне різноманіття конструктивних та стилістичних рішень сучасних моделей кейп, рекомендовано відділити поняття "кейп" від поняття "накидка" чи "пальто" і вважати самостійним видом плечового одягу з оригінальним кроєм. Доведено, що історичний одяг є актуальним сьогодні та невичерпним джерелом натхнення для сучасних дизайнерів, які є суб'єктами різних сегментів системи моди.

Ключові слова: кейп, ретроспективний аналіз, колекція, джерело творчості, оздоблення, дизайн одягу.

Olesya DITKOVSKA, Olena LUSHCHEVSKA, Liudmyla BUKHANTSOVA
Khmelnitskyi National University

CAPE: HISTORICAL PAST AND FASHIONABLE PRESENT

The paper studies historical and modern models of women's shoulder cape-type clothing, which has a long history and is a fashion trend of our time. A retrospective analysis of the types, shapes and varieties of cape decoration for the period from the 1750 to the early 1900 was carried out based on photographs of original cape models stored in museum funds. It has been established that during its history from a simple cape made of coarse cloth or wool from the end of the 18th century the cape, in addition to its direct purpose to protect from the cold, began to perform an aesthetic and informational function, as it received the status of an element of the wardrobe of the nobility and the wealthy segments of the population. For the elite, capes like a cape were sewn from expensive and luxurious fabrics, decorated with embroidery, ribbons, fringe, lace, jewellery, embroidered with cords, lined with fur, in order to emphasize the owner's belonging to high society with all their appearance.

It has been proven that historical clothes are relevant today and are an inexhaustible source of inspiration for modern designers who are subjects of different segments of the fashion system. Modern capes are extremely different from ancient models, have the greatest variety of types, shapes, options for stylistic embodiment than ever before. It is obvious that the "cape", as a design option for clothing, has gone beyond the concept of "shoulder cape" or "coat", and therefore should be considered an independent type of shoulder clothing. It has been established that by applying the principles of eclecticism through quotation, stylization or interpretation in costume design, it is possible to design an individual and unique image that will always create preferences for identifying its owner. A vivid example of this is the cape in the collections of world designers.

Key words: cape, retrospective analysis, collection, source of creativity, decoration, clothing design.

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями

Кожна епоха створювала свій естетичний ідеал краси людського тіла, ідеал жіночності, свій художній стиль в одязі. Історичний розвиток зміни костюма обумовлені модою та стилем епохи. З плином часу людство повертається до забутого і відтворює його в нових предметах та деталях. Щосезону дизайнери одягу дивують нас новими колекціями, проте у кожному з них є "нота" забутого минулого.

Одним з фаворитів модних показів колекцій відомих дизайнерів та стійкий тренд останніх років є жіночий кейп, що розпочав свою історію ще у середньовіччі. Історично цей вид верхнього одягу відносять до накидок, однак повертаючись у моду різних історичних періодів, кейп змінювався як функціонально, так і конструктивно, відтворюючи естетичні ідеали нового часу та, поступово, змінюючи свою головну функцію від просто утилітарної до естетично-інформаційної [1].

Існує велика кількість досліджень історичного аспекту різних видів одягу, в тому числі і кейп, що базуються на зразках музейних експонатів чи приватних колекцій, фотографій, картин та гравюр різних часів, на описах давніх писемних джерел чи у художній літературі. Кожен період життя моди має свою тривалість і специфіку, а оцінка модного костюма в рамках цього періоду трансформується в суспільній свідомості, набуваючи з часом нових рис та значення. Те, що моделі кейпу, пройшовши період забуття, знову захопили світові подіуми та залишаються в тренді більше п'яти років, свідчить про актуальність досліджень еволюції даного виду одягу та трансформації історичних кейп у сучасні види і стилістичні образи за допомогою ретроспективного аналізу.

Аналіз останніх джерел

В публікаціях останніх років, що присвячені дизайн-проектуванню колекцій сучасного модного одягу можна відстежити кілька напрямів досліджень.

Традиційно творчими джерелами в дизайн-проектуванні можуть бути будь-які матеріальні чи нематеріальні явища, під впливом яких у дизайнера виникає певна ідея, яка конкретно або узагальнено втілюється у образ, що поступово трансформується в форму, колір та елементи. Для створення колекцій останніх років за джерело творчості обирали предмети декоративно-прикладного мистецтва [2, 3], етнічні мотиви та елементи оздоблення національного одягу [4, 5], тваринний та рослинний світ [6], архітектура та урбанізм міст [7, 8], нові матеріали та технології [9, 10], соціальні катаклізми у суспільстві, проблеми екології та вторинної переробки матеріалів, а також еко-стиль [11–13], ретро-моду [14, 15] та вінтаж [16].

Більш комплексно та структурно досліджують основні тенденції, інновації розвитку та фактори функціонування моди як системи сучасні українські науковці: Н.В. Чупріна, М.В. Колосніченко, К.Л. Пашкевич, Л. Білякович та інші [14, 17, 18]. На їх думку, адаптація творчих задумів і модних стандартів минулих періодів моди, в першу чергу європейської моди 1920-х – 1980-х рр., а також етнічних мотивів, запозичених з національних традицій різних народів і регіонів, є однією з основоположних тенденцій формування актуальних проектних образів в системі моди початку XXI сторіччя [17, 18]. Дизайнери усвідомлено подають створені ними костюми чи образи як компіляцію окремих ретро-елементів, етно- чи фольк-мотивів використаних на основі цитування або стилізації. При цьому, прогресивність виявляється в застосуванні інноваційних технологій, матеріалів чи маркетингових механізмів, а ретроспективна складова стосується культурно-естетичних властивостей проектних образів: стилізації художніх форм, еkleктики елементів історичних стилів та сучасних субкультурних віянь тощо [14, 15].

Вивчення історизму в дизайні одягу є важливим та актуальним напрямом не лише сучасної fashion-індустрії, а й мистецтвознавства в цілому [19, 20]. Так, відповідно до прийнятої у теорії дизайну класифікації, основними творчими методами в проектуванні костюма є реконструкція, реплікація, цитування, стилізація, імітація, інтерпретація, асоціація, які в межах «постмодерністського еkleктичного історизму» доповнюються специфічними методами та прийомами або ж набувають нових ознак [19].

Fudimova E. стверджує, що саме історична реконструкція одягу, як один із прикладних підходів до вивчення історії, є комплексним методом пізнання, який акумулює інші методи дослідження для найбільш повного і точного відтворення об'єкта, явища чи події минулого і водночас відображення історико-культурної дійсності [20]. Реконструкція історичного костюму, для відтворення образу певного хронологічного періоду в конкретному регіоні, несе не лише цінність у науковій та дизайнерській діяльності спеціалістів, які займаються збереженням та поповненням музейних експозицій, а має і цілком практичне застосування у сучасній кіноіндустрії, на фестивалях історичних реконструкцій та івент-індустрії.

Проведений аналіз показав, що дизайн-проектування сучасного одягу з погляду ретроспективності є надзвичайно актуальним. Незважаючи на велику кількість робіт, присвячених даному питанню, більшість із них зосереджена на комплексному дослідженні історизму та його інтерпретації в сучасній моді. При цьому майже немає сучасних досліджень, що присвячені ретроспективним дослідженням конкретного історичного костюму, предмету, чи виду одягу, як, наприклад, кейпу.

Формулювання цілей статті

Метою даного дослідження є формування вихідних даних для створення сучасних моделей жіночого кейпу на базі композиційної структури історичного костюму з позиції ретроспективного аналізу.

Виклад основного матеріалу

Жіночий гардероб постійно поповнюється новими оригінальними моделями. Велика їх частина є поєднанням звичних для нас речей один з одним, в результаті чого з'являються несподівані відкриття. Прекрасним прикладом останнього та джерелом натхнення кожного сучасного дизайнера є, знову надзвичайно актуальний, кейп. Сучасний стильний кейп для жінок насправді має свою багату історію, якій більше тисячі років. З плином часу цей вид одягу змінював свою форму, зовнішній вигляд, пропорції, а, головне, призначення. Тому в даній роботі викладено дослідження, що зможуть провести паралелі та дати відповідь на такі питання як: чому стародавній одяг повертається і знову стає ультрамодним; як змінилися художньо-композиційні рішення плечового виробу за довгий історичний період; що саме являє собою кейп в сучасній моді і fashion-індустрії?

На сьогоднішній день існує кілька трактувань цього виду одягу. З погляду історії костюму та сучасної швейної термінології "Кейп" (англ. *CAPE* – мис, плащ, накидка, капюшон, пелерина) – це різновид верхнього плечового одягу, а саме накидка без рукавів і пройм вільного (зазвичай трапецевидного) крою, із застібною або без, і може мати отвори для рук [21]. Основною особливістю, що відрізняє кейп від пончо і пелерин – це чітко сконструйована лінія плечей [22]. Деякі сучасні науковці визначають кейп як різновид пальта, що немає рукавів, але має отвори для рук [23]. Проте жодне з цих визначень не може цілком відтворити сутність того об'єкту дизайну, яким на сьогоднішній день став кейп.

Жіночий кейп став беззаперечним трендом модних сезонів та знову увірвався на світові модні подіуми ще з 2013 року, а піку своєї популярності досяг у 2018–2021 роках [22, 24–27]. Він підкорив серця багатьох зарубіжних і вітчизняних знаменитостей сучасності, які продемонстрували модні луки з кейпом

(рис. 1). Зокрема стильні образи з кейпом продемонстрували Герцогиня Кембриджська, Кейт Міддлтон у 2016 році, перша леді України Олена Зеленська на інавгурації в 2019 році, перша леді США Меланія Трамп у 2019 році та багато інших відомих світових публічних особистостей.

Рис. 1. Модні кейпи у гардеробі знаменитостей

Першими відродили кейп в якості модної верхньої частини одягу відразу декілька брендів – Chlo'e і Alexander Wang у колекціях 2011 року. Далі кейпи почали з'являтися в колекціях таких брендів, як Valentino, Elie Saab, Burberry, Christian Dior, Michael Kors, Rebecca Minkoff, Fendi, Louis Vuitton's, Gareth Pugh, Marni, D & G, Jason Wu, Marc Jacobs, Boss, Max Mara та багато інших [25–28]. До 2022 року кейпи стали найбільш затребуваним видом жіночого одягу, що асоціюється із королівською вишуканістю, жіночністю, елегантністю, неповторністю створення образу, а також високою індивідуальністю власниці модного гардеробу.

Сучасні кейпи мають найбільшу різноманітність видів, форм, варіантів стилістичного втілення ніж будь-коли до того, за свою тисячолітню історію. В супереч поширеній думці про те, що кейп – це накидка чи пальто, сучасні дизайнери та всесвітньо відомі Будинки мод в своїх колекціях пропонують кейп-куртки, кейп-жакети, кейп-пальто, кейп-кардигани, вечірній варіант кейп у вигляді багато оздобленої накидки, кейп-сукні, кейп-блузи і, навіть, кейп-комбінезони (рис. 2).

Рис. 2. Варіації сучасних кейп: а) кейп-сукня; б) кейп-джерсер; в) вечірній кейп; г, д) кейп-блуза; е) кейп-кардиган; ж) жакет-кейп; з) кейп-плащ; к) кейп-пальто; л) кейп-комбінезон

Сучасні моделі кейп можуть бути найрізноманітніші: без застібки, або із застібкою біля горловини; із поясом, із капюшоном чи без, із комірами різних типів і без, із зміщеною застібкою на гудзики, на блискавку, із кишнями і без них. Модні кейпи, залежно від призначення, можуть бути різної довжини, але частіше від лінії стегон до середини стегна. Можуть виготовлятися із легкої атласної і шовкової тканини для вечірніх образів, із щільної шерстяної чи кашемірової тканини для повсякденного вжитку, а також із замші, шкіри або сукна, і навіть в'язані з трикотажу, що дозволяє носити його в різноманітну погоду і у різних випадках. Єдина вимога – тканина має тримати форму, оскільки конструкція кейпу передбачає крій по косій.

Щоб оцінити які шалені трансформації відбулися з даним видом одягу, варто заглибитися в історичне минуле та провести ретроспективний аналіз.

Першоджерелом даного предмету гардеробу вважають улюблений одяг древніх греків, а саме як елемент верхнього одягу він з'явився у середньовічній Англії. В ті часи англійські лицарі неодмінно брали з собою в походи довгу накидку з вовни з глибоким капюшоном, що зав'язувалася навколо шиї і захищала від несприятливої погоди, і нерідко слугувала ковдрою. Такі ж накидки носили ченці і мандрівники. В XVI ст. для зручності користування їздячи верхи на конях, у захисній мантиї з'явилися прорізи для рук і додаткові зав'язки на грудях, що значно підвищило практичність одягу. У Вікторіанську епоху (1837–1901) такі накидки отримали назву "кейп" і стали "уніформою" майже всіх родів військ Британської імперії [22, 28], а століттям раніше перейшли у жіночий гардероб.

Саме в жіночому гардеробі цей вид накидки набув шаленої популярності та став надзвичайно різноманітним як за видом, так і за багатством оздобленням, використанням основним матеріалом і за призначенням. Їх популярність пояснюється тим, що пальто, як вид теплої одягу до XIX сторіччя був мало відомим та непопулярним, а тепло одягатися було потрібно. Також і пишні сукні тих років часом не дозволяли одягати верхній одяг з прямим фасоном і довгими вузькими рукавами.

Історія моди знає чимало прикладів, коли схожі, споріднені речі в різні періоди і в різних регіонах позначалися різними назвами. Різні народи називали одяг такого роду на свій лад, наприклад, першими з відомих стали: "бурнус" (фр. Burnous) – це плащ з капюшоном з грубої вовняної тканини, частіше білого кольору, що накидався на плечі, у арабів і берберів; "бурка" – плащ білого, чорного або бурого кольору, зроблений з повсті, поширений у народів Кавказу; "салоп" – верхній жіночий одяг у вигляді широкої довгої накидки з пелериною і прорізами для рук або короткими рукавами в Західній Європі і в Росії в кінці XIII століття.

З середини XIX ст. з'явилися й інші назви верхніх накидок-плащів, як "тальма" – коротка і неширока накидка із невисоким коміром стояком, що зав'язувалася навколо шиї стрічками і оздоблювалася мереживом і бахромою; "ротонда" – широкий довгий, до щиколоток, верхній жіночий одяг типу накидки зі стоячим коміром, іноді теплий, на хутрі; "сорті-де-баль" і "орєга саре" – це довга святкова накидка до підлоги, з легких тканин або мережива, з багатим оздобленням, що прикривала вечірню сукню та інші [28, 29].

За пошуком даних у мережі Інтернет, зокрема на платформі фото-сервісу Pinterest та за допомогою онлайн-платформи Google Arts & Culture було проаналізовано значну кількість фотографій оригінальних моделей кейп та накидок різних часів, що зберігаються у музейних фондах та приватних колекціях. На рис. 3 представлено фрагмент вибірки фотографій антикварних моделей кейп, що сформована для дослідження, за період з 1750-х до початку 1900-х років (рис. 3).

Рис. 3. Фотографії оригінальних моделей кейп, що зберігаються у музейних фондах (фрагмент вибірки)

Аналізуючи фотографії, можна просліджувати чіткі тенденції видозміни одягу. Зокрема, на початку своєї історії зимові накидки зазвичай були довжиною до підлоги, хоча на теплу пору могли бути і більш вкорочені моделі, як наприклад модель 1751 року (виготовлена з бордової шерсті на атласній підкладці та оздоблена норковим хутром). На початку 1900-х років, поруч з довгими варіантами, більш розповсюдженими стали моделі кейп довжиною до лінії стегна, зокрема роботи відомого Emile Pingat. Конструктивно накидку викроювали по типу прямокутника, і закладали в складки навколо шиї або як "напів-сонце", чи "колокол", пізніше з'явилися моделі з вертикальними членуваннями. Зазвичай фіксувалися накидки навколо шиї: зав'язувалися на стрічки, на плетені шнури, пізніше на гудзики або гачки. Цікавими є моделі з кінця 1890-х – початку 1900 років: тоді акцент перемістився на плечову ділянку і, в

області окату, почали настрочувати (формуючи буфи чи складки) деталі, що були відлітні та імітували рукав, проте були не з'єднані між собою, а лише прикривали отвори для рук. Образ та акценти доповнював комір-стояк різної висоти і форми, що прийшов на зміну капюшону та великих відкладних комірів. Щодо матеріалів, то використовувалися важкі вовняні тканини, що мали високі захисні властивості, проте поступово матеріали ставали більш витонченими, а роль декорування збільшувалася.

За багаторічну історію з простої накидки із грубого сукна чи вовни, кейп став модним елементом гардеробу у представниць вищого світу, а з середини XIX ст. навіть перейшов у категорію вечірнього одягу. Для еліти подібні до кейпу накидки шилися з дорогих і розкішних тканин, декорувалися вишивкою, стрічками, бахромою, мереживом, коштовностями, розшивалися шнурами, підбивалися хутром, щоб всім своїм видом підкреслити належність власниці до вищого суспільства. Таким чином, можна констатувати той факт, що з кінця XVIII ст. кейп, окрім прямого призначення оберігати від холоду, почав виконувати ще й естетично-інформаційну функцію.

На відміну від інших назв для одягу такого виду, саме поняття "кейп" прорвалося в сучасну моду і закріпилося в модній термінології. Новий модний сплеск накидок і кейп стався в 1950-і роки. Тоді кейп знову став культовою річчю завдяки П'єру Кардену, Оззі Кларк, Емілію Пуччі, Ніні Річчі та дизайнерів із світовими іменами, що тріумфально повернули його на модний олімп [22, 28]. Моделі, форма і вид кейпу знову змінилися: в більшості випадків довжиною стали до коліна, обов'язково мали отвори для рук, що по різному оброблялися, почали з'являтися підрізи та горизонтальні членування, виготовлялися з асиметричними та зміщеними застібками на гудзики, силует змінювався від трапецевидного, до О-подібного чи прямого. Таким чином, кожен новий виток історії та моди впливали на видозміну даного плечового одягу, проте незмінним залишалось одне – вишуканість образу та відсутність рукавів.

Висновки з даного дослідження і перспективи подальших розвідок у даному напрямі

Проведено дослідження з вивчення асортименту та композиційної структури історичних і сучасних модних моделей жіночого кейпу з позиції ретроспективного аналізу. Дослідження оригінальних історичних моделей жіночого кейпу показало, що за період своєї багатовікової історії цей вид одягу не лише набув значних трансформацій у зовнішньому вигляді, формі та оздобленні, а й змінив свій статус від простої накидки до елементу гардеробу знаті та багатих верств населення. Вартість матеріалів та оздоблення кейпу говорили про проходження та статус власниці, таким чином поряд із основною утилітарною функцією він почав виконувати естетично-інформаційну роль.

Сучасні кейпи надзвичайно відрізняються від давніх моделей, мають найбільшу різноманітність видів, форм, варіантів стилістичного втілення ніж будь-коли до того, за свою тисячолітню історію, проте залишилося незмінним відчуття розкішності, стилю, вишуканості, а також оригінальності образу, до якого входить кейп. Очевидним стає той факт, що кейп, як варіант конструктивного рішення одягу, вийшов за межі поняття "накидка" чи "пальто", а тому варто вважати його самостійним різновидом плечового одягу.

Проведений нами аналіз дає підстави зробити висновок, що історичний одяг як і всі інші інформаційні складові певної історичної епохи (музичні твори, література, освіта та світогляд, зброя та побудові речі, традиції та світоглядні бачення, філософія того часу) є невичерпним джерелом натхнення для сучасних дизайнерів, які є суб'єктами різних сегментів системи моди. Встановлено, що за допомогою застосування принципів еklekтизму за допомогою цитування, стилізації або інтерпретації в дизайні костюма можливо спроектувати індивідуальний та унікальний образ, який завжди створюватиме переваги для ідентифікації свого власника. При цьому, актуальним залишається пошук складових історичного костюму, що може стати основою для розробки проектного образу сучасного модного кейпу, що стане метою подальших досліджень.

Література

1. Яременко І.М. Ретроспективний аналіз та сучасне бачення модного кейп / І.М. Яременко, О.А. Дітковська // Тези доповідей XVIII Всеукраїнської наукової конференції молодих вчених та студентів «Наукові розробки молоді на сучасному етапі». – Київ, КНУТД. 18-19 квітня 2019. – Том 1. – С. 57–58.
2. Krasniuk L. Designing the author's collection of women's clothing with the use of painting as the source of inspiration / L. Krasniuk, O. Troyan // *Vlakna a Textil (Fibres and Textiles)*. – 2020. – № 3 (27). – P. 97–102.
3. Печерська В.П. Дослідження художньо-композиційних характеристик елементів творчості Фернана Леже з метою розробки сучасної колекції одягу / В.П. Печерська, Н.В. Чупріна, Н.І. Кудрявцева // *Технології та дизайн*. – 2019. – № 1 (30).
4. Кияшко М.С. Вивчення художньо-композиційних характеристик костюма трипільської культури в проектуванні сучасних колекцій одягу / М.С. Кияшко, Т.В. Ніколаєва, Т.І. Ніколаєва // *Технології та дизайн*. – 2018. – № 2(27).
5. Абрамова О.В. Дизайн-проекування авторської колекції одягу з використанням техніки печворк / О.В. Абрамова, О.В. Єжова, Л.О. Чистякова, І.О. Кудревич // *Art and Design*. – 2020. – № 1. – С. 28–40. – DOI: 10.30857/2617-0272.2020.1.2.
6. Краснюк Л.В. Дизайн-проекування авторської колекції одягу в романтичному стилі / Л.В. Краснюк, О.М. Троян, К.М. Туржанська, Ю.С. Глушко // *Art and Design*. – 2019. – № 3. – С. 77–88.

7. Васильєва О.С. Архітектура як джерело натхнення для розробки авторських колекцій одягу / О.С. Васильєва, М.С. Винничук, І.В. Васильєва, І.В. Олійник // *Art and Design*. – 2020. – № 1 (09). – С. 70–81. DOI: 10.30857/2617-0272.2020.1.5.
8. Маркова А.В. Вивчення взаємодії художньо-композиційних характеристик неофутуристичного напрямку та біонічного формоутворення для проектування сучасних колекцій / А. В. Маркова, Н. О. Науменко, А. Л. Чебанова, Т. І. Ніколаєва // *Технології та дизайн*. – 2018. – №1 (26).
9. Zasornova I. Usage of augmented reality technologies in the light industry / Iryna Zasornova, Oksana Zakharkevich, Alexander Zasornov, Svetlana Kuleshova, Julia Koshevko and Tetiana Sharan // *Vlakna a Textil (Fibres and Textiles)*. – 2021. – № 3(28). – P. 106–118.
10. Станко А.Ю. Дизайн-проекування авторського ансамблю одягу з використанням принту «ефект деграде» / А.Ю. Станко, М. Луцєвська // *Вісник Хмельницького національного університету. Технічні науки*. – 2019. – № 6. – С. 58–63. – DOI : 10.31891/2307-5732-2019-279-6-58-63
11. Краснюк Л.В. Проектування авторської колекції жіночого одягу в еко-стилі із використанням оздоблення в техніці вибійки / Л.В. Краснюк, М.В. Матрофайло, О.М. Троян // *Art and Design*. – 2018. – № 3. – С. 96–106. – DOI: 10.30857/2617-0272.2018.3.9.
12. Бабич А.І. Розробка колекції жіночого взуття в екостилі з вживаних речей / А.І. Бабич, Н.М. Борщєвська, Л.О. Федоренко, А.О. Бабич // *Вісник Хмельницького національного університету. Технічні науки*. – 2020. – № 3. – С. 198–203.
13. Родигіна А. 20 відомих українських sustainable-брендів / Алла Родигіна [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://elle.ua/moda/fashion-blog/20-vdomih-ukranskikh-sustainable-brendv/> (дата звернення: 21.06.2022)
14. Колосніченко М.В. Ретроспективність як проектна практика формування актуальних образів у системі моди ХХІ століття / М.В. Колосніченко, Н.В. Чупріна // *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв*. – 2019. – № 2. – С. 386–391.
15. Чупріна Н.В. Еклектизм як основа проектних практик у сучасній системі моди / Н.В. Чупріна, М.В. Колосніченко // *Дизайн одягу в полікультурному просторі : монографія* / М.В. Колосніченко, К.Л. Пашкевич, Т.Ф. Кротова та ін. – Київ : КНУТД, 2020. – С. 88–105.
16. Ніколаєва Т. В. Художньо-композиційні особливості використання елементів стилю вінтаж в дизайні сучасного одягу / Т.В. Ніколаєва, І. Л. Гайова, І. В. Давиденко // *Art and Design: Мистецтвознавство. Технічні науки*. – 2019. – № 1. – С. 127–139. – DOI: 10.30857/2617-0272.2019.11.
17. Chuprina N.V. Formation of fashion system in the XX - the beginning of the XXI century / N.V. Chuprina, T.F. Krotova, K.L. Pashkevich, T.V. Kara-Vasylijeva and M.V. Kolosnichenko // *Vlakna a Textil*. – 2020. – № 27(4). – P. 48–57.
18. Білякович Л. Темпоральність у структурі модних трендів: сутність, динаміка, прогнозування / Л. Білякович // *Вісник Львівської національної академії мистецтв*. – 2018. – Вип. 36. – С. 229–244.
19. Галудзіна-Горобець В.І. «Історизм» у дизайні одягу другої половини ХХ – початку ХХІ ст.: теоретико-методологічний аспект / В.І. Галудзіна-Горобець // *Вісник Львівської національної академії мистецтв*. – 2018. – № 38. – С. 93–111.
20. Fudimova E. The Concepts of Historical Costume Reenactment / E. Fudimova // *IOP Conference Series: Materials Science and Engineering*. 1079 (04). 042097. – 2021. – DOI: 10.1088/1757-899X/1079/4/042097.
21. ДСТУ 2027-92. Вироби швейні й трикотажні. Терміни та визначення. – [Чинний від 01.01.1993]. – К. : Держстандарт України, 1992. – 20 с. – (Державний стандарт України)
22. Кейп. Енциклопедія моди [Електронний ресурс] // *Casual : женский журнал о моде, стиле и красоте*. – Режим доступу : <https://www.casual-info.ru/wiki/Кейп> (дата звернення 19.06.2022)
23. *Visual Dictionary In Textiles & Apparel* / E. Elnashar, O. Zakharkevich, G. Shvets, A. Selezneva. – Khmelnytsky : KhNU, 2019. – 183 p.
24. Модные пальто-кейп – 2017 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://modnaya.org/verhnyaya-odezhda/6753-modnye-palto-keyp-2017.html> (дата звернення 21.06.2022)
25. Тренд осени — 2019: Зачем нам нужны кейпы в гардеробе и как их правильно носить [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://official-online.com/lmoda/trendy/how-to-wear-cape-autumn-2019/> (дата звернення 21.06.2022)
26. Модные кейпы осень-зима 2020-2021 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.fashion-woman.com/stil-i-moda/must-have/keyp-must-have-oseni/> (дата звернення 21.06.2022)
27. Самые модные кейпы осень-зима 2021/2022 – Vogue Ukraine [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://vogue.ua/article/fashion/tendencii/samye-modnye-keypu-osen-zima-2021-2022.html>
28. Королевский выход: как кейпы вновь оказались на острие моды. Wonderzine [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.wonderzine.com/wonderzine/style/trends/246263-cape> (дата звернення 19.06.2022)
29. Ротонда, сак, салоп, бурнус, тальма, мантилья, клок [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://antique-fashion.livejournal.com/90084.html?> (дата звернення 19.06.2022)

References

1. Iarenko I.M. Retrospektyvnyi analiz ta suchasne bachennia modnoho kejp / I.M. Yaremenko, O.A. Ditkovska // Tezy dopovidei KhVIII Vseukrainskoi naukovoï konferentsii molodykh vchenykh ta studentiv «Naukovi rozrobky molodi na suchasnomu etapi». – Kyiv, KNUVD. 18-19 kvitnia 2019. – Tom 1. – S. 57–58.
2. Krasniuk L. Designing the authors collection of womens clothing with the use of painting as the source of inspiration / L. Krasniuk, O. Troian // *Vlakna a Textil (Fibres and Textiles)*. – 2020. – № 3 (27). – R. 97–102.
3. Pecherska V.P. Doslidzhennia khudozhno-kompozitsiinykh kharakterystyk elementiv tvorchosti Fernana Lezhe z metoiu rozrobky suchasnoi kolektsii odiahu / V.P. Pecherska, N.V. Chuprina, N.I. Kudriavtseva // *Tekhnologii ta dyzain*. – 2019. – № 1 (30).
4. Kyiashko A.V. Vyvchennia khudozhno-kompozitsiinykh kharakterystyk kostiuma trypilskoi kultury v proektuvanni suchasnykh kolektsii odiahu / M.S. Kyiashko, T.V. Nikolaieva, T.I. Nikolaieva // *Tekhnologii ta dyzain*. – 2018. – № 2(27).
5. Abramova O.V. Dyzaïn-proiektuvannia avtorskoi kolektsii odiahu z vykorystanniam tekhniki pechvork / O.V. Abramova, O.V. Yezhova, L.O. Chystiakova, I.O. Kudrevych // *Art and Design*. – 2020. – № 1. – S. 28–40. – DOI: 10.30857/2617-0272.2020.1.2.
6. Krasniuk L.V. Dyzaïn-proiektuvannia avtorskoi kolektsii odiahu v romantychnomu styli / L.V. Krasniuk, O.M. Troian, K.M. Turzhanska, Yu.S. Hlushko // *Art and Design*. – 2019. – № 3. – S. 77–88.
7. Vasyliava O.S. Arkhitektura yak dzhereło natkhnennia dlia rozrobky avtorskykh kolektsii odiahu / O.S. Vasyliava, M.S. Vynnychuk, I.V. Vasyliava, I.V. Oliinyk // *Art and Design*. – 2020. – № 1 (09). – S. 70–81. DOI: 10.30857/2617-0272.2020.1.5.
8. Markova A.V. Vyvchennia vzaiemodii khudozhno-kompozitsiinykh kharakterystyk neofuturystychnoho napriamku ta bionichnoho formoutvorennia dlia proektuvannia suchasnykh kolektsii / A. V. Markova, N. O. Naumenko, A. L. Chebanova, T. I. Nikolaieva // *Tekhnologii ta dyzain*. – 2018. – №1 (26).
9. Zasornova I. Usage of augmented reality technologies in the light industry / Iryna Zasornova, Oksana Zakharkevich, Alexander Zasornov, Svetlana Kuleshova, Julia Koshevko and Tetiana Sharan // *Vlakna a Textil (Fibres and Textiles)*. – 2021. – № 3(28). – R. 106–118.
10. Stanko A.Iu. Dyzaïn-proiektuvannia avtorskoho ansamblju odiahu z vykorystanniam pryntu «efekt dehradé» / A.Iu. Stanko, M. Lushchevska // *Visnyk Khmelnytskoho natsionalnoho universytetu. Tekhnichni nauky*. – 2019. – № 6. – S. 58–63. – DOI : 10.31891/2307-5732-2019-6-58-63
11. Krasniuk L.V. Proiektuvannia avtorskoi kolektsii zhinochoho odiahu v eko-styli iz vykorystanniam ozdoblennia v tekhnitsi vybiiky / L.V. Krasniuk, M.V. Matrofaïlo, O.M. Troian // *Art and Desig*. – 2018. – № 3. – S. 96–106. – DOI: 10.30857/2617-0272.2018.3.9.
12. Babykh A.I. Rozrobka kolektsii zhinochoho vztuttia v ekostyli z vzhvyvanykh rechei / A.I. Babykh, N.M. Borshchevska, L.O. Fedorenko, A.O. Babykh // *Visnyk Khmelnytskoho natsionalnoho universytetu. Tekhnichni nauky*. – 2020. – № 3. – S. 198–203.
13. Rodyhina A. 20 vidomykh ukrainskykh sustainable-brendiv / Alla Rodyhina [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu : <https://elle.ua/moda/fashion-blog/20-vdomih-ukrainskih-sustainable-brendiv/> (data zvernennia: 21.06.2022)
14. Kolosnichenko M.V. Retrospektyvnist yak proektna praktyka formuvannia aktualnykh obraziv u systemi mody KhKhI stolittia / M.V. Kolosnichenko, N.V. Chuprina // *Visnyk Natsionalnoi akademii kerivnykh kadriv kultury i mystetstv*. – 2019. – № 2. – S. 386–391.
15. Chuprina N.V. Eklektyzm yak osnova proektnykh praktyk u suchasni systemi mody / N.V. Chuprina, M.V. Kolosnichenko // *Dyzaïn odiahu v polikulturnomu prostori : monohrafiia / M.V. Kolosnichenko, K.L. Pashkevych, T.F. Krotova ta in.* – Kyiv : KNUVD, 2020. – S. 88–105.
16. Nikolaieva T. V. Khudozhno-kompozitsiini osoblyvosti vykorystannia elementiv styliu vintazh v dyzaïni suchasnoho odiahu / T.V. Nikoleieva, I. L. Haiova, I. V. Davydenko // *Art and Design: Mystetstvoznavstvo. Tekhnichni nauky*. – 2019. – № 1. – S. 127–139. – DOI: 10.30857/2617-0272.2019.11.
17. Chuprina N.V. Formation of fashion system in the XX - the beginning of the XXI century / N.V. Chuprina, T.F. Krotova, K.L. Pashkevich, T.V. Kara-Vasyliava and M.V. Kolosnichenko // *Vlakna a Textil*. – 2020. – № 27(4). – R. 48–57.
18. Biliakovych L. Temporalnist u strukturi modnykh trendiv: sutnist, dynamika, prohnnozuvannia / L. Biliakovych // *Visnyk Lvivskoi natsionalnoi akademii mystetstv*. – 2018. – Vyp. 36. – S. 229–244.
19. Haludzina-Horobets V.I. «Istoryzm» u dyzaïni odiahu druhoi polovyny KhKh – pochatku KhKhI st.: teoretyko-metodolohichni aspekt / V.I. Haludzina-Horobets // *Visnyk Lvivskoi natsionalnoi akademii mystetstv*. – 2018. – № 38. – S. 93–111.
20. Fudimova E. The Concepts of Historical Costume Reenactment / E. Fudimova // *IOP Conference Series: Materials Science and Engineering*. 1079 (04). 042097. – 2021. – DOI: 10.1088/1757-899X/1079/4/042097.
21. DSTU 2027-92. Vyroby shveini y trykotazhni. Terminy ta vyznachennia. – [Chynnyi vid 01.01.1993]. – K. : Derzhstandart Ukrainy, 1992. – 20 s. – (Derzhavnyi standart Ukrainy)
22. Kejp. Jenciklopediia mody [Elektronnij resurs] // *Casual : zhenskij zhurnal o mode, stile i krasote*. – Rezhym dostupu : <https://www.casual-info.ru/wiki/Kejp> (data zvernennja 19.06.2022)
23. *Visual Dictionary In Textiles & Apparel* / E. Elnashar, O. Zakharkevich, G. Shvets, A. Selezneva. – Khmelnytsky : KhNU, 2019. – 183 p.
24. *Modnye pal'to-kejp – 2017* [Elektronnij resurs]. – Rezhym dostupu : <https://modnaya.org/verhnyaya-odezhda/6753-modnye-palto-kejp-2017.html> (data zvernennja 21.06.2022)
25. Trend oseni — 2019: Zachem nam nuzhny keipy v garderobe i kak ih pravil'no nosit'-Lofficiel [Elektronnij resurs]. – Rezhym dostupu : <https://official-online.com/lmoda/trendy/how-to-wear-cape-autumn-2019/> (data zvernennja 21.06.2022)
26. *Modnye keipy osen'-zima 2020-2021* [Elektronnij resurs]. – Rezhym dostupu : <https://www.fashion-woman.com/stil-i-moda/must-have/keyp-must-have-oseni/> (data zvernennja 21.06.2022)
27. *Samye modnye keipy osen'-zima 2021/2022 – Vogue Ukraine* [Elektronnij resurs]. – Rezhym dostupu : <https://vogue.ua/article/fashion/tendencii/samye-modnye-keipy-osen-zima-2021-2022.html>
28. Korolevskij vyhod: kak keipy vnov' okazalis' na ostrie mody. Wonderzine [Elektronnij resurs]. – Rezhym dostupu : <https://www.wonderzine.com/wonderzine/style/trends/246263-cape> (data zvernennja 19.06.2022)
29. *Rotonda, sak, salop, burnus, talma, mantylia, klok* [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu : <https://antique-fashion.livejournal.com/90084.html?> (data zvernennia 19.06.2022)

Рецензія/Peer review : 11.06.2022 р.

Надрукована/Printed :02.08.2022 р.